

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyetemi tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

SZÉPIROD. FŐMUNKATÁRS: FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

A városi költségvetéshez.

— 41 százalékos pótdó. —

Városunk jövő évi költség-számlája elkészült, közkézen forog. Negyvenegy százalékos pótdóval állunk szemben. Ez pedig azt jelenti, hogy minden adókorona után 41 fillért kellene fizetni — a költségvetés szerint. Az egyenes adó-alap 1 százalékat ugyanis 859 koronára becsüli a tanács. Ezt 41-szer véve — 35,219 K. Tehát harminc-ötezerkétszázötvenkilenc koronával kevesebb bevételünk mutatkozik, mint a mennyit kiadnánk.

Önkéntelenül áll elé a kérdés, hogy miért!? Talán valamely jövedelmező befektetésre készülünk? Avagy oly körülmény készítet a város polgárságának ily súlyos megterhelésére, amely elodáztatlan közszükséget képez? Ilyen okokat a költségvetésből kiolvasni alig lehet.

Már pedig csak azért, hogy pótdónk legyen — 35,219 koronát az amugy is szegény, minden oldalról kiszípolozott polgárság zsebéből kiválaszni, talán még sem helyes dolog.

Máskülönben az egész költségvetési tervezet behatóbb figyelmet érdemel. Feltételezzük a város lelkiismeretes képviselőtestületéről, hogy épen ezért annak minden tételét a legszigorubb bírálatban fogja részesíteni.

El sem tudjuk képzelni, hogyan bocsáthattak közre egy ilyen »körülbelül«-eges költségtervet. Hiszen a városnak emberi számítás szerint nem »körülbelül«, hanem biztosan kell tudja évi bevételei és kiadásai összegét. Azért vannak fizetési tisztviselői, akik ezt számon tartani és holtbizonyosra kimutatni kötelesek.

Nem akarjuk a képviselőtestület véleményét befolyásolni. Azonban azt határozottan ki kell jelentsük, hogy a költségvetési előirányzat hibás és nem felel meg az adott viszonyoknak.

Erre enged következtetni az is, hogy a biztosra várható bevételek összege legalább 3025 K 64 fillérrel kevesebb, míg a mellőzhető kiadások 11.120 K 78 fillérrel többre vannak számítva. S ha még ehhez vesszük az egyes helyeken becsusztatott »összegezési tévedéseket« (?), ami futólagosan véve is 2903 koronára vehető, kitűnik,

hogy 17.049 K 42 fillérrel a pótdótot csökkenteni lehet.

A számvevői indoklásból az látszik, hogy a 11 százalékos pótdó emelkedés az 1905. és 1906. évi ex-lex, valamint az 1905. évi számadás rendén törlesztésbe ajánlott 8640 korona miatt vált szükségessé.

Ha elfogadjuk is ezt a sovány, szüksévu indoklást, akkor sincs szükség pótdóemelésre. Hiszen »a két évi különbözet körülbelül 6000 korona«, a »törölt tételek« összege 8640 korona. Ez pedig együttvéve is csak 14.640 koronát tesz ki s így az előbb kimutatott 17.049 K 42 fillér különbözetből bőven kitelik, sőt még 2409 K 42 f. fölöslegül is marad.

Ezeket kívántuk a képviselőtestület szíves figyelmébe ajánlani a 170,645 koronás városi költségvetés beható tárgyalása előtt.

A politikai helyzetről.

* A hazaárulás a férfi jellem oly bűne, mely sem égből, sem földön bocsánatot nem nyerhet. Igen aktuálissá vált ez a kérdés a letűnt darabont-korszak idejéből. Most a fővárosban megjelenő »A Nap« érdekes és az alkotmány biztosítékok keretében okvetlenül törvényerőre emelendő javaslatot közöl Druga József érsekújvári ügyvéd tollából. Ez a figyelemre és megvalósításra érdemes törvényjavaslat öt szakaszból áll és így szól:

1. §. Az a magyar honos, vagy idegen, aki nem alkotmányos kormánytól a magyar állam területén közszolgáltatásra kinevezést vagy megbízást elfogad, a hazaárulás büntetettét követi el.

2. §. A hazaárulás életfogytig tartó és magánzárkában eltöltendő fegyházzal büntetett. Az elítélt elveszti minden polgári jogát és az államtól netán élvezett nyugalompénzét, vagy kegydíját.

3. §. Az elítélt leszármazói a negyedik izig ki vannak zárva minden közszolgáltatástól és a magyar állam területén működő nyilvános számadásra kötelezett vállalatok szolgáltatásból.

4. §. A hazaárulás büntette el nem évül, magánvádra is üldözhető és ki van véve a király kegyelmi joga alól.

5. §. A hazaárulás büntettének bírása a rendes esküdtszék.

* Különös dolog ez a »magyar« politika. Az ország ügyeit rendes kerékvágásba hozták nemzetünk nagy-

jai. Alig fél esztendő alatt annyi üdvös eszmét hoztak felszínre, a mennyit a szabadelvűnek hazudott bagoly-, patkány- és denevér-had hosszas uralma alatt nem. A koalíció a kormányzást mindez ideig a nemzet zömének megalégedésére végzi. De mindazok, akik letörték és akiket a nemzet megvetett s akik egy hazafias kormány felismerésére nem számíthatnak, egy csoportba gyülekeznek, »Nemzeti Kör« elnevezéssel Bécs szolgálatára összeállnak. Ez a »Kör« egyesíti a letűnt politikai harcok rokkantjait és az osztrák uralmi rendszer hiveit. Jelenkezett a balkezű vezér is. Belépett a geszti földesur; beállott a kompániába Tisza István. Ismerve a multak árnyait, feltehető, hogy a nemzet eme rossz lelkű hóhérai, nem késnek magukhoz méltó alakokkal ismét szövetkezni, csak hogy eltegyék láb alól az udvar előtt is gyűlöletes ellenzéki kormányt. Am kifeleadték a játékból a nemzet zömét, mely a haza önállósága és függetlensége felé törekszik. Mert nagy alak ugyan Tisza, Hieronymi, lex Daniel, Perczel, Fejérváry, Feilitzsch és Szöcs Pali, de a nemzet mégis talán hatalmasabb.

* A bürokratizmus ellen. A képviselőház pénzügyi bizottsága Széll Kálmán elnöklésével ülést tartott, melyen az 1907-iki költségvetést általánosságban tárgyalták. A bizottságnak a képviselőház elé terjesztendő jelentését Hoitsy Pál előadó szerkesztette és ismertette. A jelentés konstatálja, hogy 48 millió korona emelkedést mutat a budget a rendes kiadások rovataiban. Ezzel szemben a bevételek 55,030.000 koronával emelkednek, így a rendes kezelés mérlege 7.000.000 koronával kedvezőbb, mint tavaly. A költségvetés reális. A kiadásokban mutatkozó emelkedések nagy része az üzemi kiadások javára esik s az üzemi bevételek emelkedése által van ellensúlyozva. Az emelkedésnek majdnem egyharmada személyi járandóságokra esik és pedig 15,634.000 korona úgy, hogy a nyugdíjakat is beleszámítva, ma már 273,523.000 koronára rug a személyi járandóságok összege. Pedig ebbe az óriási összegbe nincs beszámítva a vármegyék dotációja, az országgyűlési kiadások, az egyházaknak és felekezeti iskoláknak adott segélyek s a közözügyi kiadások személyes természetű járandóságai és mindezek mellett el kell készülnünk reá, hogy a szükséghez képest a legjogosabb kívánságokat teljesíteniünk kell a tanítók, a vasuti alkalmazottak és bírák fizetésének rendezésével. Oly nagy teher ez, amely a nemzetre e cimen nehezedik, hogy itt van a legfőbb ideje, miszerint a pénzügyi bizottság és a képviselőház is állást foglaljon a bürokratizmus tultengése ellen. Ez a jelentés lényege. A jelentést Széll Kálmán, Bizony Ákos, Mérey Lajos és Sággy Gyula felszólalásai után stílárius módosítással elfogadták.

„A városfalvi közbirtokosság erdeje“ c. cikkhez.

(1. folytatás.)

Akaratom ellenére vitték bele nemem e dologba, de ha már itt vagyok s bűnhődöm kell községemben, hol ellenem akarják támasztani még a csecsszopókat is, az embertelen támadásoknak nincs határa s az alaptalan vádaskodások napról napra megújulnak ellenem, mivel látok, hallok s jogtalanságot nem szenvedhetek: nem bánom ha már úgy kell lenni, ha az illetékes tényezők megnehezítenek is rám, de mégis tisztelettel kérdelem meg, vajjon hol mulhatott el az, hogy a fent említett miniszteri intézkedés figyelmen kívül hagyásával egy 40—50 ezer koronát érő birtok közbirtokból magán vagyon lett?!

Nevezett irat két pontjával szolgálhatok, mit mely tisztelettel ajánlok az illetékes hatóságok figyelmébe.

1. Az ezuttal engedélyezett felhasználat tárgyát képező 320 kat. hold területnek tényleges kihasználása mindaddig meg nem kezdhető, míg a nevezett közbirtokosság által kifizemelt 1420 kat. holdnyi földbirtokra vonatkozólag végérvényesen megkötött adás-vevési szerződés a közig. bizottságnak bemutatva nem lesz.

Felhívom a közig. bizottságot, hogy a nevezett közbirtokosságot jelen elhatározásomról haladéktalanul értesítvén, egyuttal figyelmeztesse, hogy a megszábott feltételek esetleges meg nem tartása törvény-szerűleg fog beszüntettetni.

Budapest, 1890 febr. 4-én.

A miniszter helyett

Fejér s. k.

Ez intézkedést ilyen záradékkal ellátva adták ki:

2183—1890 alispáni számhoz.

A tekintetes főszolgabíró urnak

Oklánd.

Fenti magas rendeletet a h.-városfalvi közbirtokosság kellő értesítése s az abban foglalt rendelkezések iránti intézkedés megtétele céljából oly megjegyzéssel közlöm, hogy a közbirtokosság által megkötött adás-vevési szerződést vagy eredetben, vagy hiteles másolatban folyó év március hó 20-ig hozzám terjessze be.

Székelyudvarhelyt, 1890. febr. 20.

Török Albert s. k.

alispán.

Ime a kettős szigorú intézkedés! Méltó és érdemes dolog lenne, ha a vármegyei közig. bizottság hivatalból szigorú vizsgálatot indítana, hogy ez ügynek homályos részletei világítva legyenek s egy közbirtokosságnak érdeke a jelen és jövő nemzedék érdekében megvédelmezve legyen.

Ezt tenni szent kötelesség, ezzel a ténnyel a nagy közönség érdeke inkább van szolgálva, mint agyonhallgatással. De nemcsak, hogy a nagyközönség érdeke van ezzel szolgálva, hanem ilyen és hasonló eljárásokkal a nép bizalma megnyi-

latkozik a vele együtt élő vezetőkkel s a felettes hatósággal szemben, melytől várja és reméli védelmét, pártfogását. — Az ilyen igazságos és törvényes eljárással látni és tudni fogja, hogy ki az, a ki javát, boldogságát s ki az, aki kárát, romlását akarja.

A ki igazságot s tisztán látást ohajt, a ki nem fél a közvéleménytől, a ki kényelmét is kész feláldozni s nem szolgál magán érdekeket, az a nép barátja, még akkor is, ha a kissebbek uton utfélen ragalmazzák, a nagyobbak pedig esetleg nem kedvelik, sőt üldözik, mint sokszor megtörténik azért, hogy miért bolygatják a dolgot, miért törődnek a szegény, elhagyott nép sorsával s így miért zavarják ilyenekkel, s miért nem hagyják szabadon folynia a dolgokat, még pedig az olyan önkényes dolgokat, melyek évtizedekre megölik s lehetetlenné teszik a nép és községek felvirágzását, a boldogságot szolgáló együtt működést. A ki az ilyenféle ügyeket nem kívánja tiszta világításba állítani elé, az bárki legyen is, nem barátja a népnek, a közjóknak s az együttes előhaladásnak. Ha az egyes községek nem boldogulnak, nem boldogul az egész, nem a haza s nem a megye sem. A törvényeket s fennálló szabályrendeleteket nem tisztelő s azoknak pontjait hűségesen be nem töltő embereket a törvény büntetni szokta, de mikor az ilyen eseteket elnézi, legyezzeti, akkor az önkénynek szabad utat nyit, ezelőtt a gyengék s még erősek is meglapulnak, türnek, szenvednek; az önkény pedig jót sohse vagy nagyon ritkán szült, hanem igen is alapja szokott lenni a szegénységnek, erkölcstelenségnek, meghunyászkodásnak.

Városfalván már volt olyan eset, hogy ártatlan ember önkényes és szabálytalan eljárás folytán bűnhődött s midőn igazságát kereste — és azt okmányokkal igazolta — újból fizetnie kellett. Hát olyan mennyi van és lehet, hogy kevesebb jogot élvez, több kötelességet teljesít és viszont több jogot élvez s kevesebb kötelességet teljesít, a mi szintén bizonyítható volna — ha volna kinek.

Kinek érdeke, hogy mindez ne lsson napvilágot? A vármegyének nem, a községnek nem, a közboldogságnak sem. Hát akkor miért maradjon mindez homályban? Tudja a jó Isten!

Volte községnek csak nem régi-ben ménje, kanja, fehér és fekete bikája, nem fizetett községi pótdót. Most már mindenféle apa-állatot rovatalból tart fenn, külön fizet pótdót ezen felül. Mindez miért?

A tények feleljenek helyettem, továbbá a számadások s az olyan eljárások, melyeket bolygatni nem mert senki, mert ha ezt tette, jaj volt szegény fejének, végül pedig a szabálytalan eljárások, melyeket sokkal jobb pihenni hagyni, mint esetleges felületes vizsgálat alá bocsátani.

Igy vagyunk most az u. n. Kénosi-féle közbirtokossági vagyonnal! Van-e lelke, érzése az arra hivatottnak, hogy e dolgot annyiban hagyják! Hisz így a bűn orgiákat ül és az erény, igazság, népboldogítás gyászba öltözhét!

A miniszteri rendeletben az a birtok 142 holdnak van írva, most a valóságban 126 hold. Már kezdetben oda lett 16 hold, már most a többen a sor.

Ezek után már kevés mondani valóm van. Kiss Jenő cikkirónak a legelső állítását egy teljes szövegben bemutatott okmánnyal megdöntöttem, holott ő nagy határozottsággal állította, hogy Jakab Gyula nem vásárolta meg a Kénosi Béla birtokát — pedig igaz, hogy megvette. Azt is állítja cikkirő, hogy: „az új birtokban mindazok részesek lettek telekkönyvileg is, a kiknek a közbirtokossági vagyonban részük volt,

tehát károsodást egyénileg tulajdonképpen senki sem szenvedett.

Hát ez állításban is téved a cikkirő, mert az egyház is csak belső-ségből részesedett, a többiből nem akarnak adni, de ezen kívül is még számtalan van, a ki részt nem kapott. Szükség esetén nevekkel is szolgálhatok, mert én minden állításom igazolni is tudom s szeretem is, nem szokásom egyoldalú értesítés után haladni s olyan állításokat — melyek csak hangzatosak — az igazság rovására leszögezni.

Hát az ilyen megesik az emberrel. Nem benne keresem az okot, hanem hihetőleg rossz kuforrásból nyerte értesüléseit s valamint az első nem felel meg az igazságnak, úgy a többi ezen felépített állításai — a másokra vonatkozólag nem terjeszkedem ki — sém elég hüék. Például én magamnak e birtokból soha részt nem követeltem, tehát nem is fáj, ha nem kapok.

Az egyház kapott a Mezőkerthől azaz a belsőségből azt hiszem épen annyit, a mennyi megillette. S hogy a most meglevőben is van része, azt határozottan állítom s ezt igazolja az, hogy 14–15 éven keresztül az egyház nem fizetett községi pótdót. Tehát 14 éves gyakorlat és belsőségbeli illetmény igazolja az egyház jogát, a melyet most kijátsszással elvehetnek, de ha ezt tulajbuzgóságból megteszik, talán nem vádolhatnak engem azzal, hogy nem emeltem fel tiltó szóm — esküm szerint — egyházam érdekében.

De továbbá az egyház jogát egy más esemény is igazolja. A közbirtokosság erdeje fainak egy nagy részét egy más alkalommal szintén eladták. A pénzt takarékbba tették. Évi kamatja a városfalvi föld- és házadó törlesztére fordították. E kamatból fizetik az egyház föld- és házadóját. A melyikben egyiknek része van, a másban is kell legyen. Mindezeket különben cikkirő ép oly jól tudja, mint én, valamint azt is, hogy a régi emberek elég jól és bölcsen intézkedtek, de akkor ők is kilettek játszva, s a mostaniak közül némelyek ilyen utakon akarnak tetszelegni, hogy t. i. föld- és pénz osztást tesznek, javasolnak, jól tudva, hogy a pálinkának hatása van.

De, hogy igazán okos előrelátással jártak a régiek sokszor a dolgok intézésénél a fennebbi két nemes intézkedés az adózás körül, meg az egyháznak többszöri adakozás is mutatja, de mutatja az 1893 évi január 8-iki közbirtokossági gyűlés határozata, a melyben ki van mondva, hogy sem községileg sem birtokossággal nem szabad italt kiadni, mert az olyan kiadást, sem községileg, sem birtokossággal nem veszik be. — És e határozatot valami 30 birtokos irta alá s egy ideig meg is lett tartva s addig jól is folyt az ügyek, de utóbb annyira mentek az ital fizetéseken, hogy méltó fájdalmat és elkeseredést szülhetett egyesekben.

(Folyt. köv.)

Péter Sándor.

KÜLÖNFÉLÉK.

† Jung-Cseke Lajos.

Márlapunk mult számában jeleztük a lesújtóan szomorú hírt, hogy Jung-Cseke Lajos elhunyt. Bátran mondhatjuk, hogy a gyász egyformán érte Udvarhely város egész közönségét felekezeti és korbéli különbség nélkül. Ezt legszembeeszköbbsz módon bizonyította be a péntek délelőtti temetés. Ott volt azon a városnak apraja-nagyja, tisztelőinek és barátainak beláthatatlan sokasága; minden arcon a meghatottság szomorúsága tükröződött vissza, mert ez nem az obligát hivatalos megjelenés volt, hanem a szerető szívek őszinte megnyilatkozása. A szertartást a gyászháznál Ferenczy Károly gyergyószentmiklósi esperes-plebános, az elhunynak régi igaz barátja

végezte, ugyanő kísérte fel a templomba a kerületi papság, az összes tanintézetek és igen nagy közönség közepette. A templom hajójában felállított ravatal felett Sebestyén Mózes zetelaki esperes-plebános tartott gyászbeszédet. A mély meghatottság érzése rezgett át hangján, midőn a volt lelképástort udvarhelyi hivatól, a kerület fejtő Udvarhely megye minden katolikusától elbucszattatta. Jellemezte az elhunyt lelkének magas szárnyalását, értelmének mély bölcsességét, a tettek emberét, ki nem szavakban, hanem cselekedetekben szeretett. Az utolsó Istenhozzád elhangzása után paptársai bemutatták a boldogult lelkéért az engesztelő miseáldozatokat; még egyszer felbugott a „Libera“-nak megrázóan fenséges dallama és Jung Cseke Lajos folytatta utolsó útját a temetőbe. A temetőben Mikes János plebános végzett a sir felett rövid könyörgést; egy búcsu-dal hangzott fel: a gymn. énekkara és a rögek dühörögve hullottak a koporsóra: Jung-Cseke ott pihen elődjének Demeter prépostnak és néhai tanártársának, Kovács Antalnak, szomszédságában. Porladozó hamvaik a derekasan betöltött hivatásnak, a becsülettel megfutott életpályának öntudatáról suttognak egymáshoz. Ez öntudatnak jutalma a földön: a jók szeretete; tul a siron: az örök élet koronája. Ugy legyen!

— **Kossuth Ferenc** kereskedelemügyi miniszter, a 48-as függetlenségi párt nagynevű elnöke, pénteken töltötte be életének 65-ik évét. Ebből az alkalomból az ország minden részéből számtalan üdvözlő távirat és levél érkezett hozzá. Ugyisint személyesen is oly sokan keresték fel ez alkalomból, hogy bizvást elmondhatjuk, hogy pártunk családi ünnepe, mellyel illusztris vezérét ünnepelte, az ország ünnepévé változott. Ezekhez csatoljuk a magunk jó kívánatait ahhoz a nagy munkához, melyet Kossuth Lajos fundamentumozott.

— **Lányi Imre** helybeli m. kir. posta- és táviratfőnök, felügyelő, e hó 20-án tölti be közszolgálatának XXX-ik évét. 1876. november 20-án tette le ugyanis az első szolgálati esküt. Nagy dolog 30 évet eltölteni oly exponált hivatali állásban, mint a postai szolgálat és Lányi Imre közmegelegedést, sőt szeretetet vitt ki magának. Őszintén üdvözljük a nevezetes évfordulón és közönségünk tiszteletét, polgártársainak becsülését, e legszebb elismerést nyújtuk át neki jó kívánatainkkal kapcsolatosan.

— **A szekely birtokrendezés** ügyében Polónyi Géza igazságügy-miniszter elnöklésével tartott szakértekezlet, melyen Ugron Ákos főispán, Ugron Zoltán és vármegyénk összes országgyűlési képviselői résztvettek, befejezést nyert. A miniszter részletesen ismertette a törvénytervezetet, mely főként három irányban óhajtja a kérdés rendezését: a megengedhetőség, a tagosító mérnökök képesítésére, valamint az Erdőaranyosításra és legelőelkülönítésre nézve. A törvény némi tekintetben visszaható erővel is bírni fog, mert nem annyira jogi szabályozás, mint inkább gazdasági és célszerűségi intézkedéseket léptet életbe. Az értekezleten vármegyénk-ből Ugron Ákos főispán, Dr. Hinder Ernő képviselő és Ugron Zoltán szólottak a kérdéshez; ismertetvén a vármegyénkben tapasztaltakat. Polónyi Géza igazságügy-miniszter hosszabb beszéddel rekesztette be a szaktanácskozmányt s abban összegezve a most lefoly-

tatott tanácskozásnak eredményét, a következőket emeli ki: Erdélyben a birtokrendezéssel kapcsolatban bajok merültek fel és ott az orvoslás sürögösen szükséges, e tekintetben azt hiszi, hogy egyetlen sporadikus felszólalás kivételével a szaktanácskozmány teljesen egyetértett. A „hogyan“ tekintetében meglehetősen eltérők ugyan a vélemények, de annyit mégis konstatálhat, hogy a tervezet akkor, mikor az arányosítás és a tagosítás kérdéseit öleli fel, mégis a helyes nyomon indul, mert tenyleg első sorban az ezen területen előfordult bajok orvoslása vált sürögösen szükségessé. Azután összegezte az egyes kérdésekre vonatkozó értekezleti megállapodásokat és végül köszönetet mondott a résztvevőknek, mire a tanácskozmányt berekesztette.

— **Fejes Áron** helybeli ev. ref. kollegiumi tanárt az erdélyi ev. ref. egyház közgyűlése megválasztotta egyhangulag a nagyenyedi tanítóképző intézet igazgatójának. A menyire örülünk a jól megérdemelt kitüntetésnek ép annyira fajlajuk, hogy társadalmunk elvesztit egy valóban munkás, tevékeny tagot. Lelje örömet a nemzet napszámosainak nevelésében ép úgy, mint itt a hol szerető atyja volt a kollegium ifjúságának. Jobb választást alig tehetett volna a közgyűlés, midőn egy rendkívül képzett és minden ízében magyar gondolkodású embert állított a tanítóképző intézet elére.

— **A helybeli Nőegyesület választmánya** ma, november hó 18-án, vasárnap, délután 2 órakor, a vármegye háza kistermében ülést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgyak: Tea- és fillérestélyek helyiségeinek kitézése. Segélykérések tárgyalása. Szegény tanulók felruházásának ügye. Új tagok bejelentése. Ugyanott lesz a Tea-estély rendező bizottságának bizalmas értekezlete is, Demény Ferencné elnökle mellett.

— **Nyilvános köszönet.** Özv. Szabó Albertné, Bukarestből 20 koronát küldött a helybeli jótékony nőegyesület elnökségének, a szegény tanulók téli felruházására. Szíves adományáért fogadja az egyesület halás köszönetét.

— **Városi gazdálkodásunk** tarthatatlan voltáról, világos képet nyújt az 1907. évre szerkesztett költségvetési előirányzat, melyről lapunk első helyén teszünk egy pár megjegyzést — általánosságban. Igen érdekesek azonban az egyes fejezetek is. Így pl. a községi jogok jövedelménél van egy tétel: a „Vásárvám jövedelem“, melyből csodálatosképpen egy fillér sincs a költségvetésben felvéve. Ez annál is inkább csodálatos, mert hiszen tudvalevőleg éppen ez a cím az, amelyre napról-napra bevétel szokott lenni. Hiszen tejért, tojásért és hetivásárok alkalmával egyéb árucikkért is talán csak fizetnek vámot? Hát a követvám bevétele vajjon hol szerepel? Felkérjük a városi tanácsot, legyen szíves ezekről általunk a nagyközönséget, mely iszonyodik az alapnélkülváló pótdótól, tájékoztatni szíveskedjék. Ezt annál is inkább kérjük, mert fel sem tételezzük, hogy a város vagyona körül panama folya és az egyes jövedelmi források bünnös célzattal eltitkoltatnának.

— **Természetes.** — Rák-kongresszus lesz Budapesten — írja „A Nap“. — A városi tanács is részt vesz benne? — kérdé egy polgár. — Természetes... Hiszen a város

gazdálkodásában — minden hátrafelé megy...

— **Szent-Antal est.** A szokásos Szent-Antal-esték e hó 24-én megkezdődnek. Az első est műsora a következő: Nyitány, ének Szent-Antalhoz. Gróf Mikes János megnyitó beszédet tart. Szaval Florián Mariska. Énekel Pap Irma. Szabad előadást tart Embery Árpád tanár. Zene Szaval Orbán Domokos. Ének, Nagy asszonyunk: reménye.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Dr. Péter Sámuel élelőjárásbírói és Szathmáry Mihály székelyudvarhelyi törvényszéki aljegyzőket kölcsönösen áthelyezte.

— **Másnak három — nekünk egy sem.** Természetesen ismét csak Marosvásárhelyről van szó, ahol egyszerre három új állami iskolai épület fog épülni, melynek telkeit immár kiszemelték. Az egyik iskola a Szent-György-téren, egy a vár környékén és a harmadik a Hidvégen fog épülni. Ez pedig nemcsak Marosvásárhely intéző férfiainak derék tevékenységét, hanem egyben a mi élehetlenségünk is fényesen, vagy — ha úgy tetszik — szomorúan dokumentálja. Addig vacillálunk és várjuk a sült galambot, amíg önként, vagy felsőbb parancsra — még hozzánk is elröpkülhet. Nekünk talán nem eléggé sürgős a száz-számra iskolát nélkülöző gyermekek elhelyezése, mert a közérdekű dolgokkal vajmi kevesen foglalkozunk.

— **Az első fillérestélyt** holnap (hétfőn) tartja meg a polgári önképzőkör igen változatos műsorral. Az estélyek sorozatát Solymossy Endre egyesületi elnök nyitja meg. Vári Albert helybeli unitárius pap felolvas, Papp Irmuska énekel, Noszlonka monologot ad elő és Benedek Árpád szaval. A kedélyes és szórakoztató estéket a nagyközönség figyelmébe ajánljuk.

— **A haltenyésztés érdekében.** A földmívelésügyi miniszter négy községnek 40 ezer darab szivárványos pisztrángikrát és azok kiköltésére két kaliforniai költőedényt adományozott, hogy a községek határára át folyó patakokat hallal benépesítsék. Nálunk, a Székelyföldön is van elég patak, melyben pisztrángot tenyészteni lehetne. A gazdasági egyesület, de főképp a gazdakörök igen helyesen tennék, ha ebben az irányban mozgalmat indítanának.

— **Elöléptetések.** A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke Sztojka Dénes helybeli kir. járásbírói és Orbán Sándor kir. törvényszéki hivatalszolgát előléptetésben részesítette. Előbbi a 900 és utóbbit a 700 K-ás fizetési fokozatra sorozta.

— **Dicső Rákóczi fejedelem emlékeztetivel** foglalkozik vezető cikelyében az „Erdély” most megjelent 9—10. száma, mely az erdélyi részek legmagasabb hegycsúcsát, i. e. a fogarasi havasok Negoj-hegyláncának 2500 méter meghaladó őrszemét: Rákóczi csúcsra ünneppélyesen fölavatni indítványozza. — A kegyeletlen indítvány után a csinosan kiállított füzetben Zala „Márki Sándor dr. jubileuma”, Czárán Gyula „Csodavár”, Han-gay Oktáv „A runki szoros kikutatása” című képekkel is illusztrált dolgozatai következnek; a nyáradamenti náaszagy szerepéről N. Kovács Géza, a Nyíró-család marosvásárhelyi síremlékéről pedig ifj. Darkó Ákos közölnek érdekes adatokat. — Az apróbb közlemények élénk tartalma zárja be a honismerlető füzetet. — Az „Erdély”-t az E. K. E. tagjai tagsági díjuk fejében ingyen kapják.

— **A Székely-Egyesület képes naptár és évkönyv 1907-re** megjelent. Benedek Elek szerkesztésében a rendes gazdag és igen érdekes tartalommal. A közlemények sorát a lefolyt év legérdekesebb eseményeinek, a képviselőház feloszlásának, az ezt követő képviselőválasztásnak és az új nemzeti kormány megalakulásának története nyitja meg, az összes miniszterek arcképével s ezenkívül számos érdekes képpel a képviselőház feloszlásáról, Kossuth Ferenc otthonáról stb. A székely közönséget különösen fogja érdeklni a székely kirendeltség működését ismertető cikk, melyhez két kép is van, egyik a baróti közbirtokosság mintalegélőjét mutatja be, a másik az Algyógyon tanuló székelyeket. A tanulságos és érdekes olvasmányok egész sora van még az idei naptárban, nevezetesen: elbeszélés Benedek Elektől, Gaál Mózes-től, Kiss Menyhért-től, versek Jakab Ödöntől, Nagy Ferenc-től. Figyelemre méltó Kolombán Lajos cikke a Barcaság önvédelmi harcáról, Balló István cikke a mádfalvi veszedelemről az emlékoszlop képeivel. Bemutatja a naptár Szász Károly, Bartha Miklós, Koós Ferenc és Gálffy Ignác arcképét, életrajzokkal. Rendkívül tartalmas a gazdasági és egészségügyi tanácsadó. A Székely-egyesület hivatalos közleményei s a székely cím és névtár egészíti ki a naptár gazdag tartalmát. Ára 60 fillér s kapható a székelyföldi könyvesboltokban és általában az országos vásárokon.

— **A visszatetsző szaga** és ize következtében oly nehezen bevehető csukamájolaj végre jó ízű és könnyen emészthető állapotban kapható a híres „Scott-féle Emulsió”-ban, mely minden gyógyszerárban árusítatik.

— **A jóból nem árt meg a sok,** példa rá az Első Alföldi Cognacgyár r. t. kecskeméti kitűnő barack krémje.

— **Zenélők figyelmébe.** Zala Mór jóhírnevű zeneműkereskedése Budapest, VI. Teréz-körút 2. ujonnan megjelent terjedelmes zeneműjegyzékét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldi.

— **Világra szóló magyar találmány.** Köztudomású, hogy az eddig használt fal-festések, úgy a tartósság, mint a közegészség szempontjából tökéletlenek. Jobb hiányában azonban még ma is ezeket használjuk. — Hazai szükségletünk fedezésére mintegy 20 millió korona értékű festékanyagot importálunk. Ezt a nagy importot redukálhatjuk a nullára, ha szükségletünket a Lőrinc-féle szabadalmazott festékekkel pótoljuk, a melyet 14 évi kísérletezés és gyakorlati alkalmazás után legelső szaktekintélyek, mint Hausmann Alajos, Cserháti Jenő műegyetemi tanárok, Dr. Csáth Lajos közegészségügyi tanácsos, Dr. Uhryk Nándor az országos tőbolyda v. főorvos, egészségtanár, Hubert József műépítész, Dobieczy József mérnök, a Magyar Jogvédő Egyesület igazgatója stb. előtt is kipróbált festékek minden követelményt teljesen kielégítenek. Ezzel a szabadalmazott festékekkel eszközölt festések, meszelések, díszítések vagy mintázatok a falakon és utcái homlokzatokon, simák, síkosak, ennélfogva a port fel nem fogják, a felületre szilárdon rögződnek s nemcsak nem porlódnak, hanem szappanos vízzel moshatók. Száraz kefével ki is fényesíthetők, mely fény a lemosás után is maradandó. A felsorolt előnyei mellett a legnagyobb az, hogy ára egyenlő az eddig használt festékekkel. A festéksorozat bármilyen tárgy vagy felület (új vagy ócska fa, deszka, kerítés, vakolt, meszelt, festett fal, kő, téglák, cserép, fűsz, fém, üveg stb.) festésére alkalmas. Takarékpénzünknek fogva az eddig nélkülözhetetlen előmeszelés, fal lemosás, olajos beeresztés fölösleges. A Lőrinc-féle festékek az eddigi eljárás szerint használhatóak tetszés szerinti színben. — Ezen festékeknek páratlan előnye közegészségügyi szempontból, hogy a falak belégzését nem gátolják és az időjárás hatásait követik. Ennek az új páratlanul álló magyar szab. festéksorozatnak anyagoknak előállítását és forgalomba hozatalát is célozzák Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternek írt fejlesztési — már elfogadott — törvényjavaslata, a mely hivatva lesz szakiparunk minden ágát megerősíteni és a nagy külföldi behozatalt fokozottan kiküszöbölni. — Ezen szab. festékek nagyban gyártására a kormány támogatásával részvénytársaság van alakulóban 1.000.000 K alaptőkével, 10.000 drb névre szóló 100 K-ás névértékű részvény kibocsátásával. A részvényjegyzési ivateket már szétküldötték az alapítók. — Részvényeket jegyezni november hó 30-ig lehet a Belvárosi Takarékpénztár r. t.-nél Budapesten és az alapítók központi irodájában Budapest, Kerepesi-ut 17.

— **„A vig özvegy”** a hírneves operett előadása már a hidegebb idősakra maradt. A mikor színrekerül, akkor már nagy szerepet játszik a hírneves kecskeméti menyecske líkór az asszonyok kedvence az Első Alföldi Cognacgyár r. t. kitűnő készítménye.

CSARNOK.

A székelyek reáltörténete 1582—1691-ig.

Írta: Connert János, ford. Balásy Dénes.

(79. folytatás.)

Elvileg a székelyek adómentessége 1657 után sem szűnt meg voltaképp; eltekintve az 1657—1663 és az 1686—1691 évek országos közterheiktől, csapásaitól, a törökadó részarányán kívül, tényleg a székelyek kevés adót fizettek. Az 1690 évi nagydísnódi országgyűlésen adómentességek Thököly által futólag s végül a Leopoldi Diplomában is előző ismerte papíron. Utóbbi szerint: „a székelyek minden adózástól, a téli és nyári beküldetelről terheiktől, tizedtől s ama javaik elvételeitől, melyekkel a fölkelést teljesítésére rendelkeznek, most és a jövőre nézve is mentesek lesznek.” Ellenben kötelezték, a haza védelmezésére saját költségeiken hadi szolgálatot tenni.¹⁰ De már a következő évben szabad akarattal 22.000 ft. adót vállaltak a székelyek s innen kezdve az évről évre emelkedő országos adóban mind nagyobb arányokban vettek részt, úgy hogy pl. 1703-ban már 93.750 ftot fizettek.¹¹ A török háború bevégezése után szabadulni reméltek végre a sok adótól. Azért az 1701-iki országgyűlésen követik által a béke-kötésre való utalással felszólaltak a további adóemelések ellen, hangsúlyozván, hogy idáig csak az Unióra való tekintettel vállalták az adókat, a melyeknek fizetésére ők különben kötelezhetők sem volnának. De jog, törvény és felszólalás nem sokat használt; a sok katonaság, az oratórok, az őrség, mind-mind az országban maradt s velők együtt ott voltak az elviselhetetlen adók, melyeket tényleg azok eltartására harcoltak össze. Működött az osztrák uralom. Valamint a Leopoldi Diploma sok más pontja, úgy a székelyek adómentessége, szabadsága és alkotmánya is, csupán formaság, papíros, írott malaszt lett a sok teher folytán. Ezek a rengeteg adók voltak tényleges okai annak, hogy a 17-ik század végének roppant szenvedése után alig-alig bírt magához jönni többé az egész Erdélyország.

Hadi adóknak, közterheknek tekinthetők egyébként azok a természetbeli adományok is, termények, melyeket a székelyek 1661, 1662, 1672 és 1683-ban a törököknek és 1688—1691-ig a császári csapatoknak fizettek, szállítottak. A török se regnek adott szállítmányok csekélyesek voltak, viszonyítva ahhoz, a mit 1688, 1689-ben s azután, az osztrák csapatok emésztettek, zabáltak fel; 1689-re esik a szállítmányok tetőpontja, a harácsolás garmadája. Ekkor a székelyekre a januári és novemberi országgyűlésen 3398 köböl búzát, 12150 köböl zabot és 1690 (!) mázsa húst róttak ki. Azonkívül 1500 darab ökröt, 2500 szeker szénát és 350 hordó bort kellett szállítaniok. Valóban súlyos terhek, rettentő adók voltak ezek, kivált ha a Székelyföld szegénységét tekintjük s a mellett azt is számba vesszük, hogy ugyanezen idő alatt 262.000 ft. készpénzt is kellett fizetniök. Ebből a roppant összegből az 1688 és 1689-iki évekre kizárólag 251.000 ft. esett. Valóban nagy teher!

A Székelyföldön állomásozó osztrák csapatok számára a természetbeli szállítmányok 1691 után is megmaradtak. Csúpan 1699-ben változtatták azokat át készpénzre,¹² akkor, mikor sem termény, sem pénz nem volt már.

Emez országos közterhek és török adók mellett a székelyek egyéb járuléka: az ország szükségleteinek fedezéséhez aránylag igen csekélyek voltak, annál csekélyebbek, mivel hogy azok nem szabályszerű rova-

talok, hanem csak szórványos és időszaki illetékek, adakozások és kivetések voltak. Azoknak célja az adóajztromokban nincs mindig megjelölve vagy legalább speciálizálva, a minők a többek közt pl. az 1667-iki 500 és az 1671-iki 600 tallér is. Fontosabb követségek alkalmával, most is, mint azelőtt, a székelyek is hordozták a rendkívüli költségeket ama korszerű felfogásból indulva ki, mely szerint a diplomáciai érintkezésből mind a három nemzet egyaránt húz hasznót. Így 1674-ben 500 tallért fizettek a szultánhoz küldendő követség részére, 1688-ban pedig 3500 ftot a császárhoz indított követség számára.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

— **Az első alföldi cognacgyár részvénytársaság és szeszfinomító-gyár Kecskeméten** budapesti központi irodájának (V. Mérleg-utca 11.) heti üzleti jelentése:

Mai zárlatárak Budapesten:

	Nagyban	Kicsinyben
Finomított szesz adózva	145—	148—
Finom szesz adózatlanul	45-50	48-50
Nyers szesz adózva	143—	145—
Denaturált szesz	38—	40—

Kiadja: Betegh Pál és Társa újságkiadó intézete.

Se fáradság, se kiadás

nincs kimélve a Scott-féle Emulsió előállításához szükséges nyers anyagok vásárlásánál, csak azért, hogy valóban a legelső és legjobb minőségű csukamájolaj, valamint alphosphorsavas méz és nátron biztosítottak részünkre. Ezen kizárólag elsőosztályú anyagok műszaki gyakorlatosságot és szinte kíméletlen tisztaságot magában foglaló sajátos Scott-féle eljárás által dolgoztatnak fel és a készítmény nemcsak jó ízű és feltétlenül könnyen emészthető, hanem rendkívüli hatásos és sokkal hatásosabb, mint a közönséges csukamájolaj. A gyöngeges összes eseteiben, legyen az akár testi, akár betegség következménye, akár felnőtől betegről, akár gyermekről van szó, a Scott-féle Emulsió mindenesetre felülmulhatatlan erősítő szer.

A SCOTT-féle EMULSIÓ valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Dr. BUDAI EMIL

„Városi gyógyszer-tára” BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

Fogorvos.

Perl József American Dentist f. hó 19-én Székelyudvarhelyre érkezik és néhány napig a Budapest-szállodában fog rendelni.

Üzlet áthelyezés.

A nagyérdemű közönség és becses megrendelőim tudomására hozom, hogy

férfi-szabó üzletemet

Bem-utca 1. szám alól áthelyeztem Kossuth-utca 6. szám alá.

Ezúton is kérem a nagyérdemű közönség és az igen tisztelt megrendelőim becses pártfogását

Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 6. sz.

kiváló tisztelettel

Papp István,
férfi-szabó.

Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és portland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban

Gyertyánffy J. fia vasnagykereskedésében Székelyudvarhelyen.

Szakvélemények

az Esterházy cognacról:

A magy. kir. műegyetem borászati laboratoriuma által hivatalosan megejtett és általunk tudomásul vett vizsgálatok alapján az

ESTERHÁZY COGNACOT

betegünknek alkalmaztuk és azt sikeresen használva mint kitűnő minőségűt és a francia cognacokkal vetekedőt a legjobban ajánljuk.

Dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanár.
Dr. Kétly Károly egyetemi tanár.
Dr. Stiller Bertalan egyetemi tanár.
Dr. Angyán Béla egyetemi tanár.
Dr. Réczey Imre egyetemi tanár.
Dr. Poér Imre egyetemi tanár.
Dr. Pertik Ottó egyetemi tanár.
Dr. Báron Jónás kir. tanácsos, egy. tanár.

Az Esterházy cognac

minden előkelő fűszer- és csemegekereskedésben kapható.

KÉRJEN

csak

Seller és Kary-féle

FREDON

legjobb tisztítószer minden lábbelihez, fekete és sárga színben. Különösen ajánlható boxcal, oscar, chevreux és lakkeipóh. Bécs, XII.1.

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA
Képes levelezőlapok, finom levélpapírosok dobozokban és doboz nélkül nagy választékban kaphatók könyv-, zenemű-, papír- és rajzszertekeskedésben Székelyudvarhelyen.

Új divat-raktár!!

Van szerencsém a n. é. helyi és vidéki közönség szíves tudomására hozni, hogy helyben, Batthyány-tér 6. szám alatt (Frölich-féle ház) ujonnan berendezett

női- és férfi-divatáru raktárt

nyitottam. Midőn a vásárló közönséget új üzletem megnyitására tisztelettel értesítem, kérem szíves bizalmát és pártfogását, melyet én nemcsak jó áruimmal és pontos kiszolgálással, de olcsó árainkkal is igyekszem fogok kiérdemelni.

Kiváló tisztelettel

SCHIROKY ÁGOSTON.

STOCK-COGNAC MEDICINAL

Kezesség mellett, tiszta borból párolt. Állandó vegyi ellenőrzés alatt.

CAMIS ÉS STOCK

pároló-telepe
FIUME - BARCOLA.

Kapható minden jobb üzletben.

A M. KIR. SZŐLŐTELEPEKEN TERMELT

és a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam által kezelt s a m. kir. földművelésügyi miniszter támogatásával létesített borértékesítő osztályából a

magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetk. székelyudvarhelyi fiókjánál

következő hivatalos vizsgálaton átlment

BOROK

vannak nagy mennyiségben raktáron:

Fogy. adóval együtt	Fogy. adó nélkül
Magyarigoni rizling 80 fillér	70 fillér
Mézes fehér 65 fillér	55 fillér
Siller szekszárdi 47 fillér	37 fillér
Fehér asztali 45 fillér	35 fillér
Hegyaljai asztali 78 fillér	68 fillér
Villányi vörös, 1900 évi 88 fillér	78 fillér
Tolcsai szamorodni 1900 155 fillér	144 fillér

Palack borok: Zöld sylvani, Magyarigoni Som, Kecskeméti Auvergnas Gris, Farcali Furmint stb. fajta kitűnő palack borok a legolcsóbban kaphatók. — Megrendelésre bármely fajta palack borok hozhatók. Vételnél hordóért literenkint 13 fillér letét adandó. — Hordók 3 hónapon belül sértetlen tiszta állapotban, a székelyudvarhelyi pincéhez szállítást levonva, a felszámitott áron visszavételnek.

Első Budapesti Malom-építéset és Gépgyár képviselője. KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyár bizományi raktára.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok hasonlatlan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Hogy hívják?

Nincs többé csalódás!

Mikor született?

Szerencsését lepecsételve őrzi a KISS bankház!

Mindenki megkapja a szerencse által neki szánt sorsjegyet! Fortuna segítségével minden név és születési év részére egy szerencseszámot helyeztünk el **pecsét** alatt, például:

a lepecsételt boríték előoldala

a boríték hátsó oldala:

„János”

Születési év: **1877.**

KISS szerencsése NAGY!

Használja ki az alkalmat.

Fogadja lepecsételve szerencsését tőlünk.

Írja meg nevét, születési évét és mi azonnal küldjük **pecsét** alatt az ön részére eltett szerencsesorsjegyet. Sok ezer család, mely bizalmával bennünket megtisztelt és a

„KISS szerencsése NAGY”

jelmondás híveihez csatlakozott, nálunk lelte szerencsését; merítsen Ön is a KISS bankház kiadhatatlan szerencseforrásából, vegye át tőlünk szerencsésének lepecsételt záloglevelét és gazdaság meg jólét közel lesz Önhöz.

XIX. sorsjáték I. osztályának húzása már *folyó évi november hó 22. és 23-án lesz.* Az I-ső oszt. sorsjegyek árai: Egy nyolcad K 1.50. Egy negyed K 3.—. Egy fél K 6.—. Egy egész K 12.—.

KISS KÁROLY és TÁRSA

magyar kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye

Budapest, IV., Kossuth Lajos utca 13. sz.

Fiókok: VI., Váci-körut 5. sz. — VII., Erzsébet-körut 22. sz.

Varroda. A nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozom, hogy Király-utca 5. szám alatt varrodát nyitottam. Elvállalom a mai divat szerint a legdiszesebb és a legegyszerűbb ruhák készítését. Gyász ruhák 24 óra alatt készülnek. Kiváló tisztelettel *Révész Janka*, varrónő.

Eredeti Singer“ var-

rógépek a legkisebbtől a legnagyobbig, szabott ár mellett, készpénz vagy részletfizetésre, e megyében *kizárólag csak Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 16. sz. alatt levő „Eredeti Singer“ cég képviselőjénél rendelhetők meg*, hol a részletfizetések is teljesítendők. Tehát sem kereskedők, sem más ügynökök *valódi* Singer-féle varrógépeket nem árulhatnak.

Kiváló tisztelettel

Bokor András.

az „Eredeti Singer“ cég megbízottja.

KOCSIK kiváló minőségű ben és olcsó árakon állandóan kaphatók: Albert Péter kovácsmesternél Székelyudvarhelyt. Használt kocsikat becsesrel és kijavít.

Főzöttcetgyári rak-

tár! Legkiválóbb minőségű főzöttcet nagyban és kicsinyben Kossuth-utca 1. szám alatt (Dragomán üzlete mellett) kapható.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Baross, Borszéki és Kászoni vizek!

Üzletáthelyezés!

Petrozsényi község-raktár!

Legolcsóbb árak!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására adni, hogy üzletemet áthelyeztem az alsó piactérre, az ujonnan épült

Frölichné-féle üzlethelyiségbe

hol egyszersmind nagyon szép raktárt rendeztem be mindennemű fűszerárakban, porcellán, üveg, gyermekjáték, diszmiáruk, függő, fali és asztali lámpákban.

Amidőn kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását, ígérem, hogy igyekezni fogok minden esetben igen tisztelt vevőimet a legjobban és legolcsóbban kiszolgálni.

Teljes tisztelettel

SZENTPÉTERY GERGELY.

Legkiválóbb valódi angol és magyar rumok különlegeségei, batéliákban és kimérve, ugyisint minden fajta likörök, a legjobb és leghirvevesebb tea-kanna jegyű teák, tea-sütemények és szalon cukorkák nagyraktára.

Mindig friss fűszerárak!

Nyomatott Betegh Pál és Társa könyvnyomtató intézetében Székelyudvarhelyt 1906.